

Entrevista a Àngela Pont

Com va néixer la idea de la teva recerca?

Sempre m'ha interessat molt l'àmbit de l'educació, i tenia ganes d'apropar-me als adolescents per conèixer quines són les seves expectatives de futur. Sovint acumulen frustracions i emocions intenses, però no disposen d'espais on poder expressar o compartir allò que esperen del seu futur.

Entendre aquestes expectatives és també una manera de llegir el món que se'ls ha transmès i les influències que han anat absorbint des de diferents àmbits de la seva vida: la família, l'escola, els amics, les xarxes socials...

Què esperes descobrir o comprendre amb els grups de discussió que has fet a l'Angeleta Ferrer?

M'agradaria entendre i visibilitzar quines expectatives de futur tenen les noves generacions, més enllà de l'àmbit acadèmic. Sovint coneixem què esperen a nivell d'estudis, perquè és el camp que més s'ha treballat i investigat, però hi ha altres aspectes igualment importants dels quals se'n parla molt menys.

M'interessa especialment com viuen l'amistat, com perceben la família —si la veuen com una xarxa comunitària on recolzar-se o com un espai més individual—, i quins valors o àmbits de la seva vida consideren més sòlids o prioritaris.

Per què et sembla important escoltar la veu dels i les adolescents sobre el seu futur?

Penso que les expectatives també formen part de qui ets i com s'ha construït la teva identitat: què t'ha condicionat més o què t'ha condicionat menys.

Escoltar la veu dels adolescents és també una bona manera de conèixer quins àmbits de la seva vida o quins referents tenen un major impacte en la manera d'entendre el món. Així, podem identificar on i com es pot incidir més per crear una societat desitjada més justa i amb uns valors sòlids.

Hi ha algun aspecte del discurs dels adolescents que t'hagi sorprès especialment?

M'ha sorprès veure quin lloc ocupa l'àmbit de l'amistat en el seu discurs. També m'ha cridat l'atenció que, quan parlen de referents femenins, moltes noies esmentin com a figures de lluita i de resistència les seves àvies.

Quin paper juguen les xarxes socials en les expectatives de futur de les persones?

Penso que les xarxes socials han impactat i han arribat al segle XXI d'una manera molt brusca i violenta. Poques persones han rebut una educació real sobre com utilitzar-les, i això ha fet que molts adolescents hagin rebut el mòbil o les xarxes sense orientació ni referents adults clars, ja que aquests adults tampoc sabien ben bé com fer-ne un ús responsable.

Per tant, crec que sí que té un gran impacte, especialment si tenim en compte la quantitat d'hores diàries que hi passen consumint o navegant per internet.

Com creus que l'escola pot ajudar els joves a construir una mirada crítica sobre els models que circulen a les xarxes?

Crec que, d'entrada, no s'hauria d'enviar un missatge negatiu sobre les xarxes socials, perquè hi són i hi continuaran sent. L'objectiu hauria de ser ensenyar a fer-ne un bon ús i oferir referents diversos. No tots els continguts ni totes les persones que hi apareixen transmeten missatges perjudicials; també hi ha propostes positives i inspiradores. Si l'alumnat adquireix una mirada crítica, pot aprendre a distingir, interpretar i qüestionar allò que veu, i així comprendre millor l'espai que ocupa dins d'aquest entorn digital.

Ens pots explicar breument què són les *tradwives*?

És un moviment que s'ha viralitzat durant l'última dècada, conegut com la nova era de les *tradwives*, especialment als Estats Units i a la Gran Bretanya. Les dones que en formen part volen recuperar els rols tradicionals de gènere, assumint les tasques de cura, criança i manteniment de la llar com a centre de la seva vida.

Aquesta elecció implica deixar la feina remunerada per dedicar-se exclusivament a l'àmbit domèstic, i sovint va acompanyada d'una estètica molt concreta, inspirada en la imatge de la dona dels anys cinquanta.

Des del teu punt de vista, quin paper pot tenir l'educació feminista o l'educació en valors d'igualtat en aquesta etapa vital?

Considero que és crucial, però cal començar per desmuntar les idees distorsionades que sovint s'han anat construint al voltant del concepte de *feminisme*. En els últims anys hi ha hagut un boom del discurs feminista, però també un cert blanqueig dels seus valors i dels beneficis reals que pot aportar a tota la societat.

He observat que molts adolescents, quan senten la paraula *feminisme*, reaccionen amb rebuig, possiblement perquè l'associen a una visió parcial o esbiaixada. Per això és necessari redefinir i reexplicar què vol dir realment el feminisme, mostrant-lo com una mirada que beneficia tothom, independentment del gènere. L'educació té un paper fonamental a l'hora d'acompanyar aquest procés i de tornar a situar el feminisme com una eina d'equitat.

Com valors la col·laboració del centre i la implicació dels alumnes en la recerca universitària com aquesta?

Penso que és essencial integrar tots els motors que fan funcionar l'educació. Sovint s'ha desvinculat la investigació de la intervenció, però una no pot existir sense l'altra: sense investigació no podem revisar les pràctiques, i sense intervenció la recerca perd sentit. Aquest binomi de crítica i autocrítica és fonamental.

També crec que és molt valuós que persones del món universitari, com jo, puguem accedir als centres educatius per fer estudis, conèixer la realitat de primera mà i, sobretot, fer-ne un retorn. El professorat sovint no disposa de temps per tenir aquesta mirada més analítica, perquè ha de respondre a altres necessitats immediates. Per això, que la recerca i la pràctica estiguin connectades forma part del model d'educació que volem construir.

Com t'imagines tu mateixa d'aquí a uns anys?

Doncs és la pregunta més complicada!

M'imagino vivint amb amestats, però també amb la possibilitat de formar una família, redefinint una mica el concepte de família.

El que realment desitjo és sentir que tinc una comunitat al meu voltant, una mica com la manera de viure que tenien les nostres àvies i avis: cadascú al seu espai, però amb vincles forts, compartint el dia a dia, intercanviant idees i discutint-les

amb respecte. Aquella convivència diversa i propera t'alimentava i t'enriquia com a persona, i és una forma de vida que m'agradaria poder recuperar.